

זוכת ציון לשבח
משרד החינוך
 ועדת סל תרבות ארצי
 2022

פרס השחקן הראשי
אופיר וייל
 פסטיבל חיפה
 2022

העיניים של טיטו

מחזה מאת
הדר גלרון ונופר הורביץ
 עיבוד לספרו של אפי שושני "טיטו טוב"

תקציר

הצגה מוזיקלית קסומה על מה שהלב רואה.

טיטו הכלב נפגע מבני אדם ואיבד את אמונו בהם. עד שהוא פוגש את אדם. אדם מאמץ אותו, נותן לו בית חם, נהיה חברו הטוב... אבל כשטיטו מתעורר, הוא משוכנע שאדם לא ירצה בו יותר, ויחזיר אותו לעמותה. להפתעתו, טיטו מגלה שעיוורון לפעמים עוזר לנו 'לראות' את מה שבלב.

בימוי **הדר גלרון** במאי משנה וכירואוגרפיה **תום אפלבאום** ליווי אומנותי ודרמטורגיה **הדס קלדרון**
 תפאורה ותלבושות **לימור הרשקו** מוזיקה **אפי שושני** תאורה **סאני מיכאלוב** הפקה **דניאל רבינוביץ'** ע. במאי **נעם פיימן**
 שחקנים **אופיר וייל, פיני טבגר, נועה כדריה**

* הצגה לגילאי 5-10

דבר מחבר הספר טיטו טוב המוזיקאי של ההצגה והבעלים של טיטו... אפי שושני

הספר טיטו טוב נכתב ממקום של אהבה גדולה לחבר. חבר שהוא כלב. כלב שהתעוור. בחרתי שטיטו, הכלב, יספר את סיפור חייו מזווית הראייה שלו. שיספר איך הוא הצליח ומצליח להתגבר על מכשולים בגלל הלקות בראיה. מטרת הסיפור של טיטו היא להעצים ילדים עם מכשולים כאלה ואחרים, ולטעת בהם את התובנה שניתן לצלוח כל מכשול באשר הוא בעזרת כוחות פנימיים שקיימים בנו, בכולנו. אני מאחל צפייה מהנה לכל הילדים והילדות שיזכו לצפות בהצגה "העיניים של טיטו" המבוססת על הספר "טיטו טוב".

דבר המנהלת האומנותית הדס קלדרון

אני מאד אוהבת בעלי חיים. עוד כשהייתי ילדה קטנה אספתי בעלי חיים אבודים אל הבית שלנו ומצאתי להם בתים חדשים. כשהגיע אלי אפי שושני עם הספר שכתב על כלבו האהוב טיטו שהתעוור התרגשתי מאד. סיפור על חברות אמיתית אמיצה שמנצחת את כל הקשיים ואינה תלויה בדבר. בינינו ובין בעלי החיים יש שפה מיוחדת וכל מה שצריך הוא ללמוד איך להקשיב לשפה של הלב.

דברי המחזאית-בימאית הדר גלרון

בשנים האחרונות היתה לי הזכות לעשות כמה פרויקטים עם אנשים הלוקים בעיוורון. הכי הרבה למדתי מהם על 'ראייה'! כי מי שלא רואה בעזרת העיניים-רואה בעיני רוחו, ובעיני לבו...

מי שליווה מוסיקלית את הפרויקטים במרש"ל, הוא אפי שושני, שכתב את "טיטו טוב", על כלבו טיטו, שהתעוור. שאלתי אותו אם טיטו התעוור בזמן שעבדנו עם העיוורים והוא ענה שכן. נדהמתי. "גם הכלבה שלנו, פאפי, התעוורה באותו הזמן... מה הסיכוי?!" המסקנה של אפי מכל זה היתה... "את חייבת לעבד את הספר להצגה!"

וכך נולדה ההצגה "העיניים של טיטו". יש בו מטיטו ויש בו גם מפאפי - ויש בו מכל מי שיש לו. כלב... [יצא, בלי להתכוון או לבדוק, שכל היוצרים והשחקנים בהפקה הזאת הם בעלי כלבים!] תאטרון הוא מדיום ויזואלי, כיוצרת היה לי חשוב מאד לקחת את הצופים למסע שבו יחוו קשת רחבה ומלאה של "ראייה".

ראייה פיסית - מה שאנחנו רואים בעינינו. התפאורה הקסומה של לימור הרשקו, עם הפתעות קטנות שהופכות משהו אחד למשהו אחר בלחיצת כפתור.

ראייה דמיונית - יש דברים שחסרים על הבמה, במכוון. כמו, למשל הרצועה של הכלב. הצופים 'משלימים' אותה בראש.

ראייה אבסטרקטית - התפאורה הלא ריאליסטית, משאירה הרבה מקום לדמיון.

ראייה בעיני רוחנו - יש רגע שיא בהצגה, לאחר שהכלב מתעוור, שהוא מפוחד וזקוק לעזרה. הצופים עוטים כיוסי עיניים [למשך מספר דקות] ועוזרים לטיטו למצוא את הדרך, על סמך הזיכרון והצלילים. המהלך הזה נועד גם כדי להנגיש לצופים הצעירים איך אדם הסובל מעיוורון - 'רואה'.

ראיית הלב - ראיית הלב היא ראייה משמעותית ועמוקה - הלב לא משקר [עיניים לפעמים כן]. וכשאנחנו סומכים על הלב, ניתן 'לראות' למי אכפת מאתנו, מי אוהב אותנו באמת...

ראיית הלב קשורה לתקשורת הלא-מילולית, הלא שיפוטית, תקשורת שלא נותנת לעיניים שלנו לבלבל אותנו. אנחנו חשים את 'ראיית הלב' כבר מתחילת הסיפור - כשאדם מגיע לבחור כלב בכלבייה, ומשום מה בוחר דווקא בטיטו - כלב לא צעיר, לא יפה במיוחד, קצת נרגן. זהו מפגש של לב אל לב.

הכל נפלא טוב - עד שטיטו מתעוור... הפחד של שניהם לרגע מערער את האמון... טיטו בטוח שאדם עכשיו יחזיר אותו לכלבייה. המסע הוא למעשה חזרה אל הלב.

ההצגה כולה מסופרת דרך עיניו של הכלב, טיטו, אותו מגלם אופיר וויל הנפלא שמצליח לכבוש כל-כך הרבה בתוך דמות אחת!

אני חייבת לציין שכל היוצרים השותפים להצגה הזאת, מהדס קלדרון שיזמה וחיברה וליוותה את ההפקה, אפי שושני שהוא גם המוסיקאי וגם הסופר, נופר הורוביץ שכתבה איתי את המחזה, ותום אפלבאום הכוריאוגרף ובמאי המשנה, לימור הרשקו שיצרה את התפאורה הקסומה, ושלושת השחקנים המצוינים, כולם למעשה יצאו איתי ביחד, למסע מהלב ואל הלב. ודי לי בכך שכל מי שצופה, יצא מהאולם עם לב פתוח ו'רואה'.

שאלות לדין לאחר צפייה בהצגה

- כשאנחנו הולכים להצגות - אנחנו רואים כל מיני דברים שלא רואים בחיים - מה ראיתם בהצגה הזאת - שבטוח לא "תראו" בחיים? (איש משחק כלב, אשה משחקת חתולה...)
- שמתם לב לתפאורה? מה מיוחד בה? (התפאורה היא לא כמו שהדברים במציאות. לשים לב גם לכך שאין באמת אפילו רצועה לכלב - אנחנו משלימים את החסר בראש)
- מדוע אילת לא מסכימה לתת את טיטו לאימוץ בהתחלה? ומדוע בסוף היא כן מסכימה? (מה היא רואה שמשנה את דעתה?)
- מדוע טיטו מחביא את הנעל של אדם?
- מה אדם לומד על טיטו כשהוא לא מוצא את הנעל שלו?
- מה התפקיד של הפנס אצל גילי, הווטרנרית?
- מה הפנס מגלה לגילי?
- איזה פתרון יש לגילי לעיוורון של טיטו? (שאדם יהפוך לאיש נחיהו במח ים ארכיון של תמונות וסרטים)
- ממה טיטו פוחד? ממה אדם פוחד?
- מה גורם לטיטו להחליט לצאת לאולפן לבדו?
- מה ראיתם כששמתם את כיסויים העיניים?
- איך העיוורון של טיטו משפיע על יחסיו עם החתולה וואן גוך?
- מה וואן גוך לימדה את טיטו?
- מה טיטו לימד את אדם?
- מה אדם לימד את אילת?
- האם אתם מכירים אדם \ חתול שאינו רואה?
- מה למדתם על עיוורון ועל ראייה בעקבות ההצגה?

*קשת הראייה - היא בסיס לשאלות עם הצופים.

* ניתן גם להוסיף להצגה שיחה עם אדם עיוור .